

Bezinning 753: Lepe fraude als voorbeeld

Lucas 16,1-8 = wekdagen 31° week vrijdag

Het Woord

Hij richtte zich ook tot zijn leerlingen: 'Er was eens een rijke man die een rentmeester had en te horen kreeg dat de rentmeester zijn eigendommen verkwistte. De rijke man riep de rentmeester bij zich en zei tegen hem: "Wat hoor ik over jou? Leg verantwoording af van je beheer, want je kunt niet langer rentmeester blijven." Toen zei de rentmeester bij zichzelf: "Wat moet ik doen nu mijn heer mij het beheer afneemt? Werken op het land kan ik niet en voor bedelen schaam ik me. Maar ik weet al wat ik moet doen om ervoor te zorgen dat de mensen, wanneer ik van mijn beheerderstaak ben ontheven, mij bij hen thuis ontvangen." Een voor een riep hij de schuldenaars van zijn heer bij zich. De eerste vroeg hij: "Hoeveel bent u mijn heer schuldig?" "Honderd vaten olijfolie," antwoordde de schuldenaar. De rentmeester zei tegen hem: "Hier is uw schuldbewijs, ga zitten en maak er gauw vijftig van." Daarna vroeg hij aan de volgende schuldenaar: "En u, hoeveel bent u schuldig?" "Honderd balen graan," luidde het antwoord. De rentmeester zei: "Hier is uw schuldbewijs, maak er tachtig van." En de heer prees de oneerlijke rentmeester omdat hij slim had gehandeld. De kinderen van deze wereld gaan immers slimmer met elkaar om dan de kinderen van het licht.

Stilte bij het Woord

Een woord bij het Woord

Jezus richt zich alleen tot zijn leerlingen. Maar als we het vanuit Lucas bekijken, zijn de kerkverantwoordelijken de doelgroep. De boodschap wordt eens te meer met een parabel ingeleid en met een korte maar krachtige uitspraak afgerond.

Het is zeer opmerkelijk: Jezus vertelt een parabel over een dubbele fraudeur. Eerst verkwist hij heel wat geld van zijn heer. En als hij zijn ontslag gekregen heeft, gaat hij driest verder met zijn fraude. Iemand die 3700 liter olijfolie schuldig is, de helft kwijtschelden op kosten van de ondernemer, is grof. Iemand een vijfde van 10000 liter tarwe¹ cadeau doen is ongehoord en illegaal. Toch vertelt Jezus dit verhaal om het als voorbeeld te stellen.

¹ Dit getal is minder zeker dan de 3700 liter.

Het laatste vers is de sleutel om de parabel goed te begrijpen. De huismeester wordt klaar en duidelijk oneerlijk genoemd of ongerecht.² Maar het woord ‘verstandig’ of ‘slim’ moet heel onze aandacht krijgen. De fraudeur gebruikt zijn verstand, hij denkt goed na, en wel in zijn eigen voordeel. Door zijn leepheid verzekert hij zichzelf van een goede toekomst.

En daarover gaat het ten diepste in deze parabel. De kerkelijke leiders, die zich de kinderen van het licht noemen, denken te weinig na over hun toekomst bij God. Hun gedachten zijn te weinig op het eeuwige leven gericht. Ze zijn dus teveel gefocust op het wereldse, waar het geld heel veel bepaalt. Zo snel wordt geld een doel en niet langer een middel. Geld moet een middel zijn om het Rijk Gods op te bouwen. Ook met het geld moet men de armen helpen, die vanzelf in het Rijk opgenomen zijn, precies omdat ze arm zijn. Het is met name Lucas’ eerste zaligspreking (Lucas 6,20).

Het geloof sluit dus het denken niet uit. Wel integendeel: een goed geloof vereist juist een grondige reflectie, een verstandig overleg, een slimme aanpak.

Het woord in mijn leven

In hoever is geld een doel in mijn leven en geen middel in dienst van het Rijk van God? Denk ik voldoende na over en bestudeer ik voldoende het eeuwige leven? Ben ik er echt op gericht? Wat doe ik werkelijk voor de armen (op financieel vlak)?

Bidden met het Woord

Heer Jezus Christus,
U verkondigde het Rijk van God,
waarin de armen centraal staan.
U vraagt dat we goed nadenken
en verstandig omgaan met het Rijk.
U wil een kritische reflectie
over de plaats van het geld
in ons streven en handelen.
Boven alles wilt U ons richten
op het eeuwige leven,
het leven naar Gods wil
en in zijn nabijheid.
Vervul ons met de Wijsheid
van de Heilige Geest. Amen.

© Eric Haelvoet 2017

² Dit laatste woord wordt gebruikt in de Naardense Bijbel (2014).